

ULTIEME BESTEMMINGEN

DE **TOP 500** VAN BESTE PLEKKEN OP AARDE

Inleiding

We hebben allemaal wel een lijstje met plaatsen die we ooit nog willen bezoeken. Van die bestemmingen waarover vrienden na een vakantie enthousiaste verhalen vertelden of waarover we hebben gelezen of gedroomd. Dit is onze lijst. Dit zijn de vijfhonderd spannendste, boeiendste en indrukwekkendste plekken op aarde – en we hebben ze ook nog eens op volgorde gezet, met de winnaar bovenaan.

Dit zijn de bestemmingen die je volgens ons moet zien. Omdat ze je zullen verbazen, verrassen en een diepe indruk op je zullen maken. Deze plaatsen raken je, zetten je aan tot nadenken en wekken in elk geval de onbedwingbare behoefte op om anderen erover te vertellen.

Hoe zijn we te werk gegaan? We hebben eerst een lijst gemaakt van alle hoogtepunten uit onze reisgidsen. Geen enkele bestemming die ooit door een van onze auteurs is besproken, ontsnapte aan onze aandacht. Die lijst met letterlijk duizenden bezienswaardigheden werd daarna teruggesnoeid tot een shortlist. Vervolgens vroegen we iedereen in de Lonely Planet-community naar hun persoonlijke top 20. Na enig wiskundig gegoochel, waarbij bestemmingen die stevast een hoog aantal punten kregen meer gewicht in de schaal legden dan plaatsen die weliswaar vaak werden genoemd maar minder hoog scoorden, konden we een top 500 samenstellen van plekken die je beslist moet hebben gezien. Het was een nek-aan-nekrace, met als enige uitzondering de nummer 1, die met een score van 10.162 punten op eenzame hoogte staat.

Elk hoofdstukje geeft een voorproefje van een bestemming die de moeite waard is. Het blokje erheen! dient als startpunt om een reis te plannen, maar kijk voor gedetailleerde routebeschrijvingen in onze gidsen en op lonelyplanet.com.

Dit is *Ultieme bestemmingen*. We hopen dat dit boek ook jou kan helpen bij het samenstellen van je eigen persoonlijke reislijst.

01–99 Inhoud

pagina

10	Angkor Wat
14	Groot Barrière
17	Machu Picchu
18	Chinese Muur
18	Taj Mahal
21	Nationaal park Grand Canyon
22	Colosseum
23	Iguaçuvalle
24	Alhambra
27	Hagia Sophia
28	Medina van Fès
28	Twaalf Apostelen
31	Petra
32	Tikal
34	British Museum
35	Sagrada Família
36	Nationaal park Fiordland
38	Santorini
39	Galapagoseilanden
41	Museum of Old and New Art
42	Yosemite
43	Stadswallen van Dubrovnik
44	Salar de Uyuni
47	Bagan
48	Piramiden van Gizeh
48	San Marcoplein
48	Victoriavalen
48	Akropolis
50	Versailles
51	Djemaa el Fna
53	Oud-Hanoi
54	Cradle Mountain
55	Uluru

pagina

56	Karelsbrug
58	Nationaal park Abel Tasman
59	Nationaal park Lake District
60	Louvre
60	Torres del Paine
61	Bajkalmeer
61	Eiffeltoren
62	Pompeji
63	Habana Vieja
64	Tafelberg
64	Oude Stadsplein
65	Nationaal park Serengeti
66	Hermitage
67	Baai van Kotor
68	Jaisalmer
70	Ngorongoro
70	Vredespark Hiroshima
71	Pantheon
71	Tate Modern
72	Meidan Emam
73	Tijgersprongkloof
73	Notre Dame
74	Nationaal park Kakadu
74	Sydney Opera House
74	Kasteel van Edinburgh
74	Anne Frank Huis
76	Jökulsárlón
77	Nationaal park Yellowstone
78	Stonehenge
78	Berlijnse Muur
79	Skye
80	Ha Longbaai
82	Dom van Florence

pagina

83	Cappadocië
83	Ko Tao
84	Palenque
86	IJsfiord van Ilulissat
88	Sinaïberg
88	Suikerbroodberg
89	Mezquita
90	Lalibela
91	Bamboebos van Arashiyama
91	Meer van Bled
92	Nationaal park Redwood
93	Chichén Itzá
93	Nationaal reservaat Masai Mara
94	Metropolitan Museum of Art
95	Franz Josef- en Foxgletsjer
95	Vallei der Koningen
96	Hoi An
97	Monument Valley
97	Sint-Pietersbasiliek
98	Rotskoepel
98	Rode Plein
99	Verboden stad
99	Uffizi
99	Basiskamp Everest
100	Schwedagonpagode
101	Piramiden van Teotihuacán
101	Blue Lagoon
101	Wanakameer
102	Aboe Simbel
102	Cimetière du Père-Lachaise
103	Big Sur
103	Matterhorn
104	Gamla Stan

100–199

pagina

107	Okavangodelta
108	Golden Gate Bridge
108	Dashashwamedh Ghat
109	Giant's Causeway
109	Auschwitz-Birkenau
110	Nationaal park Corcovado
110	Niagarawatervallen
111	Potalapaleis
112	Bora Bora
112	Empire State Building
113	Badhuizen van Boedapest
114	Topkapipaleis
114	Stadshart van Tallinn
114	Stari Most
115	Ayutthaya
116	Vaticaanse Musea
116	Anakena Beach
116	The Peak
117	St Paul's Cathedral
117	Meteora
118	Confuciusstempel van Qūfū
118	Koperkloof
118	Cerro Fitzroy
118	Aiguille du Midi
120	Bryggen
121	Stewarteiland
122	Durbarplein
122	Bazaruto-archipel
122	Prinsengracht
122	Nationaal park Plitvicemeren
124	Bay of Islands
125	Pantanal
125	Daibutsu van Nara
126	Nationaal Museum voor Antropologie

pagina

127	Skara Brae
128	Geirangerfjord
128	Nationaal park Tayrona
129	Choquequirao
129	Efeze
130	Krugerpark
131	Tulum
131	Vismarkt van Tsukiji
132	Sintra
133	Carcassonne
134	Vrijheidsbeeld en Ellis Island
134	Nationaal park Vatnajökull
135	Blauwe Moskee
136	Gion
136	Grote Boeddha van Lèshān
136	Actun Tunichil Muknal
137	Haida Gwaii
137	Barrio da Ribeira
138	Koyasan
138	Etna
138	Eiger
139	Walt Disney World
139	Tsjernobyl
140	Zebrapaden van Shibuya
140	Viñales
141	Neuschwanstein
142	Terracottaleger
143	De hut van Shackleton
143	IJshotel
144	Moraine Lake
144	Thermen van Bath
145	Nationaal park Chobe
145	Inlemeer

pagina

145	Gunung Kinabalu
146	Nationaal park Phong Nha-Ke Bang
146	Royal Mile
146	Christus de Verlosser
146	National Mall
148	Praagse Burcht
148	Ghana's slavenforten
148	Grote Markt van Brussel
149	Kinkaku-ji
150	Gullfoss
151	Nationaal park Rocky Mountain
151	Egyptisch museum
151	Gorges du Verdon
152	Fort Amjer
152	Snowdonia
153	Nationaal park Volcanoes
154	Xochimilco
154	Glen Coe
154	Mont Blanc
155	Karnak
155	Gardens by the Bay
155	iSimangaliso
156	Kathedraal van York
156	Van Gogh Museum
156	Sigiriya
157	Minakshitempel
158	Tbilisi
158	Changdeokkung
158	DMZ Korea
159	Bodhnath
159	Grote Markt van Krakau
159	Grotten van Mògāo
159	Wat Phou

200–299

pagina

162	Gorée
162	Mont Saint-Michel
163	Nationaal park Blue Mountains
164	Mozambique
164	Erg Chebbi
165	San Gimignano
166	Vasamuseum
166	Portmeirion
166	Times Square
167	Bacuit-archipel
168	Robbeneiland
168	Borgarfjörður Eystri & Seyðisfjörður
168	Sossusvlei
169	Zoutmijn van Wieliczka
169	Nationaal park Nahuel Huapi
169	Kwallenmeer van Palau
170	Vigelandsparken
170	Zomerpaleis
171	Oud-Quebec
171	Kathedraal van Canterbury
171	Carthago
172	Rijksdag
173	Virupakshatempel
174	Malecón
174	Brú na Bóinne
174	Museo del Prado
175	Meer van Atitlán
175	Nationaal park Gunung Leuser
175	Alcatraz
176	Piazza del Campo
177	Grotten van Postojna & burcht van Predjama
177	Rilaklooster
177	Bund
178	Rijksmuseum

pagina

179	Pont du Gard
179	Koninklijk Paleis van Sevilla
179	Singapore Zoo
180	Wadi Rum
180	Luxor
181	Natural History Museum
181	Oud-Delhi
181	Cinque Terre
183	Borobudur
184	Bosque Nuboso Monteverde
184	Nationaal park Manuel Antonio
185	Dom van Milaan
185	Burj Khalifa
185	Grote moskee van Djenné
186	Naoshima
186	Nationaal park Tadzjikistan
186	Silfra
186	Nationaal Park Bwindi Impenetrable
187	Citadelle Laferrière
187	Gallipoli
188	David Garedzja
188	Oude stad van Rhodos
188	Heilig Grafkerk
189	Registanplein
190	Itsukushima Jinja
190	Lincoln Memorial
191	Kasteel van Chenonceau
191	Nationaal park South Luangwa
192	Vallei van de maan
192	National September 11 Memorial & Museum
193	Perito Morenogletsjer
193	Kust van Ningaloo
193	Rijstterrassen van Lóngjì

pagina

194	Denali (Mt McKinley)
194	Athabasca
194	Ruïnes van Timgad
195	Wildreservaat Selous
195	Arenal
195	Asa Wright Nature Centre
196	Nationaal park Picos de Europa
198	Ángelwaterval
199	Yakushima
199	Whakarewarewa
199	Memento Park
200	Nationaal park Death Valley
202	Ko Phi-Phi
202	Waitomo-grotten
203	Eden Project
203	Pogost van Kizji
204	Kailash
205	Rainbow Reef
206	Te Papa Tongarewa
206	Ross-IJsplateau
207	Ras al-Jinz
207	Anse Vata
207	Kilwa Kisiwani
208	Socotra
208	Oud-Dhaka
208	Onderzeese beeldentuin
209	Sipadan
209	Kathedraal van St Davids
210	Dode Zee
210	Kilimanjaro
211	Dom van Keulen
211	Amfitheater Drakensbergen
211	Nationaal park Cotopaxi

300–399

pagina

214	Chatuchak
214	Nationaal park Tortuguero
215	Nationaal park Andringitra
215	Capri
216	Kasteel Bamburgh
216	Meer van Genève
216	Tunnels van Cû Chi
217	Art Institute of Chicago
218	Gros Piton
219	Louisiana Museum of Modern Art
219	Nationaal park Lower Zambezi
220	Rotskerk van Helsinki
220	Petronas Towers
221	Calakmul
221	Murchison Falls
222	Kasteel Caernarfon
222	Ben Nevis
222	Nationaal park Chitwan
223	Museo Guggenheim
224	Preekstoel
224	Fundybaai
224	Uroseilanden
225	Sjeik Zayed Moskee
225	Cape Cod National Seashore
225	Isla de Ometepe
226	Wat Pho
227	Gouden Tempel
228	Wildreservaat Central Kalahari
228	Beit She'an
228	Majorelletuin
229	Bioluminescent Bays
229	Tian Tan Boeddha
229	Makhtesh Ramon
230	Grotten van Lascaux

pagina

230	Jokhang
230	Kigali Memorial Centre
231	Alfama
232	Museo del Oro
232	MuseumsQuartier
233	Kunstzone 798
233	Stranden van D-Day
233	Woud van Białowieża
234	N-Seoul Tower
234	Manasarovar
234	Großglockner
235	Pelourinho
235	Glacier Skywalk
235	Casino de Monte Carlo
236	Fort Lahore
236	Paleis van İshak Paşa
236	Mo'orea
237	Snæfellsnes
238	Kasteel Himeji
238	Ossuarium van Sedlec
238	Ait-Benhaddou
239	Fatehpur Sikri
240	Blyde River Canyon
240	Persepolis
240	Nationaal park Ao Phang-Nga
241	Geysir
241	Malawimeer
241	Teatre-Museu Dalí
242	Kasteel Karlštejn
242	Donaudelta
243	Blue Ridge Parkway
244	Brecon Beacons
244	Kalemegdan
244	Punakha Dzong

pagina

245	Glover's Reef
245	Encontro das Águas
246	Baalbek
247	Museu Picasso
247	Mosteiro dos Jerónimos
247	Tintern Abbey
248	Tōshō-gū
248	Pamukkale
248	Paleis van Diocletianus
249	Ruta de las Flores
249	Klippen van Moher
249	Isla del Sol
250	Jezuïtische reducties van Trinidad en Jesús de Tavarangue
250	Nationaal park Lençóis Maranhenses
250	Polonnaruwa
251	Kathedraal van Santiago de Compostella
251	Nationaal park Komodo
252	Kelvingrove Art Gallery & Museum
252	Copán
253	Kruisheuvel
253	Wolfsschanze
255	Oud-Cartagena
256	Catharinapaleis
256	Mount Rushmore
257	Butrint
257	Burgess Shale
257	Loch Lomond
258	Great Blue Hole
259	Tikseklooster
260	Nationaal Paleismuseum
261	Muur van Hadrianus
261	Fort Galle

400–500

pagina

264	Groot Zimbabwe
264	Swayambhunath
264	Tuol Sleng en de Killing Fields
265	Callanish
265	Avebury
266	Caracol
266	Malbork
267	Tempel van de tand
267	La Boca
268	Cultureel Centrum Heydar Aliyev
268	Grote bazaar van Kashi
268	Bardomuseum
269	Salzwelten
269	Nationaal park Khao Sok
269	Mansudae
270	Nationaal park Etosha
272	Port Arthur
272	Jungfraujoek
273	Phu Quoc
273	Stift Melk
274	Nazcalijnen
274	Cementerio de la Recoleta
274	Altun Ha
275	Khongoryn Els
276	Titanic Belfast
276	Zwinger
276	Geraamtekust
277	Iona
277	Kasteel van Stirling
278	Zócalo
278	Nationaal park Nyungwe Forest
279	St Fagans National History Museum
279	Eisriesenwelt
279	Opgravingen van Paphos

pagina

280	Kustpad van Lavena
280	Brandenburger Tor
280	Nationaal park Amboseli
281	Rijstterrassen van Banaue
281	Nationaal park Karpaten
281	Aquaduct van Segovia
283	Ipanema
284	Matmata
284	Nationaal park Everglades
285	Meer van Galilea
285	Ostrogklooster
286	Molens van Kinderdijk
286	Kerk van Sveti Jovan Bigorski
287	Hal Saflieni Hypogeum
287	Taipei 101
287	Si Phan Don
288	Kerk van de verlosser op het bloed
289	San Blas-eilanden
289	Holenklooster van Kiev
290	Horton Plains & World's End
290	Roraima
290	Fort Nizwa
291	De kloosters van Boekovina
292	L'Anse aux Meadows
292	Zwarte Woud
292	Fuji
293	Piton de la Fournaise
293	Mount Kenya
294	Kalyanminaret
294	Kasteel van Trakai
295	El Djem
295	Schilthorn
297	Griffith Observatory
298	Tower

pagina

298	Trinity College
299	Kastelen van Luxemburg
299	Camp Nou
299	Panamakanaal
300	Bahia-eilanden
300	Tuin van Monet
300	Grouse Mountain
301	Graceland
301	To Sua
301	Plaza Mayor
303	Vlaamse slagvelden
304	Pol-e Khaju
304	Badhuis Sanduny
305	Cañón del Colca
306	Kasteel van Spiš
306	Aletschgletsjer
306	Ararat
307	Stingray City
307	Vikingsmuseum Foteviken
307	Kasteel van Wawel
309	Rotskerken van Tigray
309	Isla Mujeres
309	Fingal's Cave
309	Scheve toren van Pisa
309	Orheiul Vechi
309	Musée Océanographique de Monaco
310	Operahuset
311	Kolmanskop
312	Soek van Mutrah
312	Rock of Cashel
313	Erdene Zuu Khiid
314	Koninklijk paleis van Bangkok
316	Independence National Historic Park

會統靈祠

貫古今卓立依天柱地維

對日月爭明曝盡貞姿勁節

千秋慈孝心同香木

Op straat in Hanoi.
Links een groente-
kraam; onder een
kalligraaf.

Oud-Hanoi

OUDE WIJKEN

Het patroon van de klinkerstraatjes in Gamla Stan, een wijk op een eiland in de Zweedse hoofdstad, dateert nog uit de middeleeuwen.

☛ p. 104

De oude binnenstad van Tbilisi oogt heel charmant, maar veel gebouwen hebben betere tijden gekend.

☛ p. 158

De oude stad van Rhodos is een wonderlijk mengsel van middeleeuwse en klassieke architectuur.

☛ p. 188

MULTICULTURELE SMELTKROES

VIETNAM // Qua Cho Que, de oude wijk van Hanoi, biedt het complete Indochinapakket: een vleugje Frans, een scheutje communisme en een flinke schep Vietnamees. Franse koloniale herenhuizen, chaotische markten en moderne rockcafés: je vindt het allemaal aan de noordzijde van het meer Hoan Kiem in het kosmopolitische hart van de stad, dat wordt gekenmerkt door uitbundigheid en joie de vivre.

Winkels staan op en in elkaar en koopwaar zoals kleurige rollen zijde ligt tot op straat uitgestald. Er is vaak amper nog ruimte voor de aanhoudende stroom brommers en de voedselventers met hun kegelvormige strohoeden. Tussen de chaos staan hier en daar wat historische schatten, zoals de Een Pilaar Pagode en de Tempel der Literatuur, maar er zijn ook genoeg gelegenheden voor een kom *pho* (soep) of een Franse baguette.

Ja, het is hier erg commercieel, dat heb je in een handelswijk, maar dit stukje stad voldoet wel aan het beeld van een heerlijk bedrijvige Aziatische metropool.

☛ **ERHEEN!** *Er zijn dagelijkse vluchten tussen Hanoi en Ho Chi Minhstad. De beste budgethotels zijn rondom het meer Hoan Kiem.*

139

Krugerpark

Allemaal beestjes

ZUID-AFRIKA //
Wat onderscheidt het Krugerpark van andere wild-reservaten? Heel veel, maar vooral de toegankelijkheid. Er zijn niet veel parken waar je tijdens hetzelfde bezoek de boel per huurauto, te voet of per mountainbike kunt verkennen. De grote aantallen dieren, de variëteit aan soorten, het enorme formaat van het park en het grote aanbod aan activiteiten hebben het Krugerpark beroemd gemaakt als een van de beste plekken om wilde dieren te bekijken.

 ERHEEN! *Er zijn in het noordoosten van Zuid-Afrika diverse vliegvelden. De meeste dieren zie je tussen juni en september.*

140

140

Tulum

MISS MAYA

MEXICO // De eerste indruk van Tulum? De perfecte Ansichtkaart. Een onwaarschijnlijk groene zee kabbelt langs een spierwit strand, een klassiek ogende Mayatempel klampt zich vast aan een rots. En vergeet de palmbomen niet. Het lijkt een sprookje, maar gelukkig bestaat deze plek echt. Het Castillo, het hoogste gebouw van de vindplaats, kan zich qua omvang en ontwerp weliswaar niet meten met de bekende ruïnes van Chichén Itzá (p. 93) of Palenque (p. 84), maar Tulum is mooi genoeg om de nodige bezoekers te trekken. Je kunt er bovendien heerlijk zwemmen. Tulum Pueblo, het dorp dat naast de ruïne is ontstaan, heeft verder niet veel te bieden, maar soms is schoonheid alleen al genoeg.

ERHEEN! Tulum ligt op het schiereiland Yucatán, twee uur rijden van de luchthaven van Cancun. Kom 's morgens vroeg of laat in de middag om touringcars te vermijden.

141

Vismarkt van Tsukiji

EENMAAL, ANDERMAAL... VIS!

JAPAN // Het spreekt vanzelf dat de sushihoofdstad van de wereld ook de grootste visafslag ter wereld heeft. Op deze drukke markt in Tokio wordt maar liefst 2 miljoen kilo vis per dag verwerkt. Hier worden de vreemdste zeewezens verhandeld, maar de met uitsterven bedreigde maguro (blauwvintonijn) is de grote ster. Wie hier heel vroeg komt, kan zien hoe deze geliefde vis bij de hoogste bieder belandt. Tsukiji is een van de opvallendste bezienswaardigheden van Tokio en biedt een zeldzame kijk op het leven in deze stad. Als je genoeg hebt gezien, trek je je terug uit het gekrakeel en haal je op de markt buiten bij een van de honderden stalletjes en restaurants een portie sushi als ontbijt.

ERHEEN! Bij de tonijnveiling wordt een beperkt aantal bezoekers toegelaten: wie het eerst komt, het eerst maakt. De rij ontstaat om 4.30 uur, de veiling begint om 5.00 uur.

210

Robbeneiland

DE CEL VAN MANDELA

ZUID-AFRIKA // Een gevangenis lijkt geen voor de hand liggende toeristische bestemming, maar Robbeneiland is het symbool van de strijd tegen apartheid. Hier zat Nelson Mandela 18 jaar gevangen en schreef hij in het geheim aan wat later is uitgegeven als *De lange weg naar de vrijheid*. De rondleidingen worden verzorgd door voormalige gevangenen. Een bezoek is een indringende, verheffende ervaring, een rondgang door zowel gebouwen als de menselijke geest.

☛ **ERHEEN!** *Veerboten vertrekken dagelijks vanaf de klokkentoren in de haven van Kaapstad. Een rondleiding duurt vier uur.*

211

Borgarfjörður Eystri & Seyðisfjörður

FJORDTASTISCH!

IJSLAND // Fjordenfans komen in dit hoekje van IJsland echt aan hun trekken. De Seyðisfjörður, gelegen in een steile vallei en omringd door bergen en watervallen, maakt de barre tocht naar dit afgelegen oord de moeite waard. Het is een paradijs voor kajakkers en mountainbikers, maar vooral wandelaars moeten ook naar de nabijgelegen, nog niet door de grote massa onontdekte Borgarfjörður Eystri, waar duurzaam toerisme de hoofdrol speelt.

☛ **ERHEEN!** *Het autoveer vanuit Denemarken komt aan in de 17 km lange Seyðisfjörður. De Borgarfjörður is twee uur rijden.*

212

Sossusvlei

BERGEN GEBEELDHOUD ZAND

NAMIBIË // De Namibwoestijn is de oudste ter wereld en de mammoetduinen van Sossusvlei in het nationaal park Namib-Naukluft zijn verbijsterend mooi. De parabolische duinen zijn door de wind in vorm gekneed en hebben randen die soms wel 380 m hoog boven de uitgedroogde duinpannen uit rijzen. Zeker in de schemering is het schouwspel van oranje licht en zwarte schaduwen fascinerend. Het beste uitzicht heb je vanaf de top van een duin.

☛ **ERHEEN!** *Sossusvlei ligt op 365 km van Windhoek, maar het is een mooie rit. Overnacht in het park voor de zonsondergang.*

215

213

Zoutmijn van Wieliczka

MEER DAN EEN KORRELTJE

POLEN // Dit ongewone museum, waar alle kunstzinnige, architectonische en zelfs religieuze schatten van zout zijn gemaakt, ligt verborgen onder de grond, met het diepste punt 327 m onder de aarde. Wieliczka was meer dan zeven eeuwen in gebruik als zoutmijn en telt 287 km aan tunnels. Hier vind je een mijnmuseum, beelden en een grote kapel met kroonluchters, allemaal van zout. Naast een ondergronds meer is er ook een onderaards kuuroord.

 ERHEEN! Wieliczka ligt op 14 km van Krakau. Op 135 m diepte is het altijd 14 °C-16 °C.

214

Nationaal park Nahuel Huapi

HET TIROL VAN DE NIEUWE WERELD

ARGENTINIË // De lokroep van Nahuel Huapi schalt van de besneeuwde bergtoppen en reikt tot aan de grote, diepe gletsjermereën en de vele wandelpaden ertussenin. Geen wonder dat dit het meestbezochte natuurpark van het land is. In het hart ligt Bariloche, een bloeiende bergstad die zo uit de Alpen lijkt te zijn geplukt en die op zowel wintersport als zomers vermaak is ingesteld: skiën, raften, vissen, fietsen, klimmen en kuieren... het kan hier allemaal.

 ERHEEN! Bariloche ligt in het Argentijnse merengebied ten zuidwesten van Buenos Aires. Het vliegtuig is er zo, de bus niet.

215

Kwallenmeer van Palau

WATERIG WONDER

PALAU // De 21 miljoen zacht pulserende kwallen van Palau in Micronesië zitten al duizenden jaren gevangen in een afgesloten zoutwatermeer en zijn daardoor een wonder van de evolutie. Vrees niet, ze steken niet, maar ze bezorgen je wel kippenvel. Op hun onbewoonde eiland kun je snorkelen, de jungle verkennen of gewoon tussen deze fraaie dieren in het warme water als een zeekomkommer liggen weken totdat je ervan begint te rimpelen.

 ERHEEN! Palau ligt zo'n 1000 km ten noorden van Nieuw-Guinea. Het meer is populair, dus wees er vroeg bij.

150

Kerk van de verlosser op het bloed

Kerk of suikertaart?

RUSLAND // De Kerk van de verlosser op het bloed in Sint-Petersburg is meer dan alleen een kopie van de Basiliuskathedraal. Gesticht na bloedvergieten, getooid met goud en bekroond door uitzinnige torens. De ligging in een rustige buurt aan het Gribojedovkanaal is in tegenspraak met de bloedige geschiedenis: deze kerk verrees op de plek waar keizer Alexander II in 1881 door radicalen werd vermoord, waarna de hervormingen in het land werden teruggedraaid.

ERHEEN!
Wandel vanaf metrostation Nevsky Prospekt langs het kanaal naar de kerk.

451

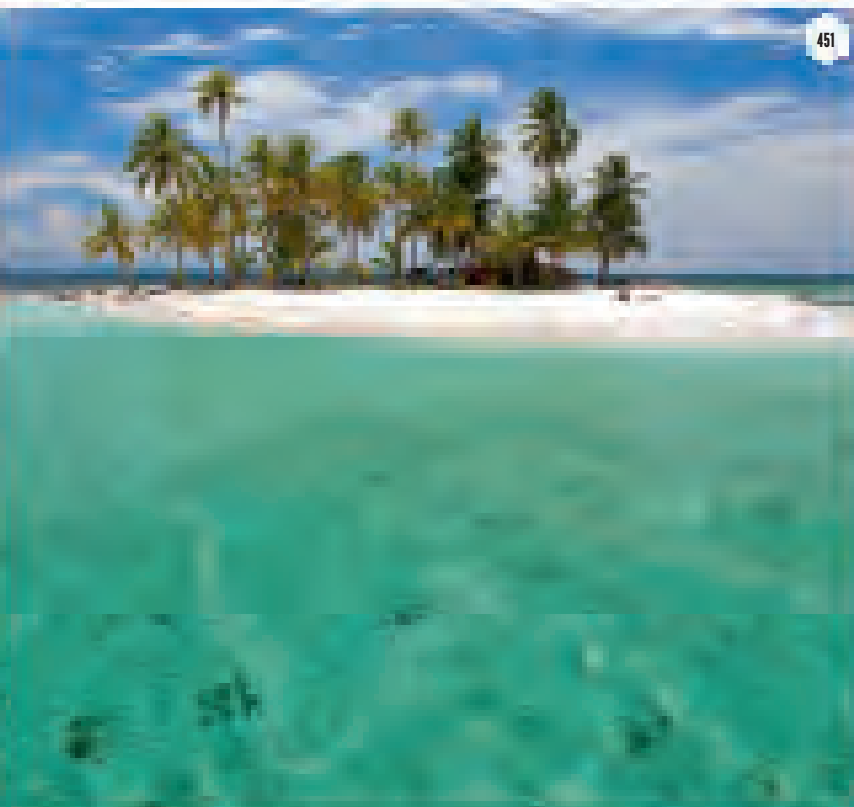
San Blas-eilanden

HET GEHEIM VAN PANAMA

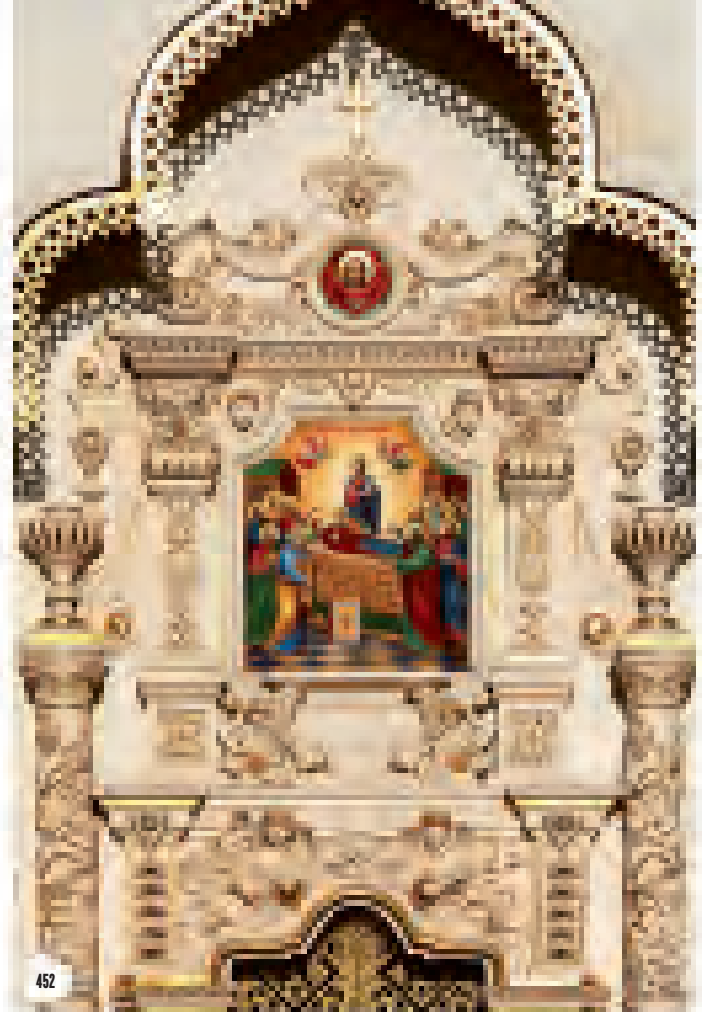
PANAMA // De San Blas-eilanden, die als edelstenen lijken te zijn uitgestrooid langs de kust van Panama, zijn het tropische thuis van de Kuna, een volk dat hier in de Caribische zee een eenvoudig leven als vissers leidt. De lange rij grotendeels ongerepte eilanden tussen Carti en de grens met Colombia zijn een droom voor eilandgangers die naar net zo'n eenvoud zoeken en hun paradijs niet met de massa willen delen.

In de Comarca de Kuna Yala kun je zien hoe het leven in deze streek was vóór de strandtenten, plantages en veroveraars van overzee. Op de lome eilanden lijken de geesten van piraten en opperhoofden rond te waren, maar ook onder water is genoeg te zien: in de ongerepte riffen wemelt het van de tropische vissen.

☛ **ERHEEN!** Het stadje Carti is de poort tot de archipel. Boten varen tussen de eilanden heen en weer; vraag in Hostel Mamallena in Panama-stad om informatie.

451

452

452

Holen-klooster van Kiev

MYSTERIE, MUMMIES EN MAGIE

OEKRAÏNE // Je wilt iconen? Gouden koepels? Gemummificeerde monniken? Je vindt het allemaal tussen het groen aan de oever van de Dnjepr in Kiev. Het Kiev-Petsjersk Lavra is met zijn vele gouden koepels, hoge bogen en mozaïeken van heiligen het schoolvoorbeeld van een Russisch-orthodox klooster en het schitterende barokke gebouw laat duidelijk zien hoe machtig het Russische rijk ooit was.

Ook dit klooster herbergt, zoals zo veel Russische en voormalige Russische schatkamers, een echte schat: een schitterende verzameling Scytisch goud, gevonden in de graven van dit oude ruitervolk. De grote verrassing wacht in de kelder met zijn griezelige kronkelgangen, waar de uitgedroogde stichters van het klooster de eeuwigheid doorbrengen in elegante grafkisten. Het ongewone sfeertje wordt versterkt door massa's pelgrims met rozenkransen die de iconen en de mummies kussen.

☛ **ERHEEN!** Pak de metro vanuit het centrum van Kiev, stap uit bij Dnjepr of Arsenalna en wandel door het park naar het zuiden.

www.kosmosuitgevers.nl

 [kosmos.uitlegers](https://www.facebook.com/kosmosuitgevers)

 [kosmosuitgevers](https://www.instagram.com/kosmosuitgevers)

Met dank aan: Ryan Evans, Mazzy Prinsep, Barbara di Castro

Tekstbijdragen van: Andrew Bain, Anthony Ham, Emily Matchar, James Smart, Jessica Cole, Jessica Lee, Joe Bindloss, Joshua Samuel Brown, Karla Zimmerman, Karyn Noble, Kate Morgan, Lee Slater, Lorna Parkes, Luke Waterson, Mara Vorhees, Matt Phillips, Nick Ray, Nicola Williams, Oliver Smith, Pat Kinsella, Robin Barton, Sarah Baxter, Sarah Reid, Tamara Sheward, Tom Hall, Will Gourlay

Eerste druk, 2016

Oorspronkelijke titel: Lonely Planet Ultimate Travelist

Oorspronkelijk uitgegeven door Lonely Planet Publications Pty Ltd. in augustus 2015

© 2015 Lonely Planet Pty Ltd.

© 2016 Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

Artwork cover: Jacob Rhoades

Cartografie: Corey Hutchinson, Wayne Murphy

Opmaak Nederlandse editie: Prezns, Marco Bolsenbroek

Vertaling: Jeannet Dekker

ISBN 978 90 215 6255 1

NUR 459

Alle rechten voorbehouden / All rights reserved

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze en/of door welk ander medium ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze uitgave is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Noch de maker, noch de uitgever stelt zich echter aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van eventuele onjuistheden en/of onvolledigheden in deze uitgave.

Het papier in dit boek is gecertificeerd volgens de regels van de Forest Stewardship Council®. FSC® staat voor natuurvriendelijk, sociaal verantwoord en economisch rendabel beheer van het bosareaal op de wereld.

WIJ HEBBEN BESLIST. NU IS HET JOUW BEURT: WAT STAAT ER VOOR JOU OP NUMMER 1?

